दैनिकम् ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

हिमसंस्कृतवार्ता

■ पृष्ठ-5 ■ वर्ष-5 ■ अङ्क-65

1

दिसम्बर 27, 2025

Website- www.himsanskritam.com

Email-himsanskrit@gmail.com

पञ्चाङ्गम्

अद्य सिद्धार्थी वि.सं. २०८२,
कलियुगाब्धः ५१२७ शरद-ऋतुः
सूर्यः दक्षिणायनम् पौषशुक्लसप्तमी
पौषः 12 प्रविष्टांशः मङ्गलमयः भवेत्

2 हिमाचले चिकित्सकाः सामूहिक-अवकाशे, ओपीडीसेवाः प्रभाविताः; सेवासमापना-आदेश- निरस्तीकरणस्य याचना

3 अपराधी न भवति प्रथमवारं मादकद्रव्यस्य निग्रहे आगतः युवकः- मुख्यमंत्री सुक्खुः

5 शिवशीतल-श्रेष्ठको देवदेव हे (Sanskrit Version of Telugu Bhajan)

केन्द्रीयगृहमन्त्रिणा अमितशाहेन सन्थालीभाषायां प्रकाशितस्य संविधानस्य विषये हर्षं प्रकटितम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - केन्द्रीयगृहमन्त्रिणा अमितशाहेन सन्थालीभाषायां प्रकाशितस्य संविधानस्य विषये हर्षं प्रकटितम्। सामाजिकान्तर्जालीये सन्देशे श्रीशाहः उक्तवान् यत् एतत् कार्यं सन्थाली-समुदायस्य अपि च सम्पूर्णस्य देशस्य कृते गौरवस्य विषयः अस्ति। मन्त्रिणा उक्तं यत् ओल-चिकी-लिप्यां संविधानस्य प्रकाशनेन आदिवासि-समाजं प्रति आदर्शमूल्यं च प्राप्स्यते। सः अवदत् यत् एतत् संविधाननिर्मातृणां स्वप्नं पूरयिष्यति ।

देशः मुस्लिम्-हिन्दू-बौद्ध-क्रिश्चियन- सर्वमतानुयायिनां जनानां अस्ति- तारिक-रहमानः

हिमसंस्कृतवार्ताः - बाङ्ग्लादेश्-नेशनलिस्ट-पार्टी इत्यस्य कार्यवाहक अध्यक्षः तारिक-रहमानः उक्तवान् यत् देशः मुस्लिम्-हिन्दू-बौद्ध-क्रिश्चियन-सर्वमतानुयायिनां जनानां अस्ति। सः सर्वसमावेशकसमाजस्य दृष्टिं प्रस्तूय, शान्तिं स्थापयितुं जनान् प्रार्थयत्। सप्तदश- वर्षाणाम् अनन्तरं ढाका-नगरं आगत्य रहमानः अवदत् यत्, अस्माभिः सर्वैः मिलित्वा देशस्य निर्माण कर्तव्यमिति समयः आगतः। सः अवदत् यत् अयं देशः पर्वतानां समतलप्रदेशानां च जनानां, मुस्लिम-जनानां, हिन्दूनां, बौद्धानां, क्रिश्चियन जनानां च अस्ति ।

गुजरातस्य कच्छ-जनपदस्य वागड-प्रदेशे क्रमानुगत-अष्टभूकम्पानां प्रकम्पनं जातम्।

हिमसंस्कृतवार्ताः - गुजरातस्य कच्छ-जनपदस्य वागड-प्रदेशे क्रमानुगत-अष्टभूकम्पानां प्रकम्पनं जातम्। प्रातः 4:30 वादने वागड-क्षेत्रे 4.6 तीव्रतायां भूकम्पः अनुभूतः। तदनन्तरं शयनं कुर्वन्तः जनाः स्वगृहात् बहिः आगताः। भूकम्पस्य केन्द्रबिन्दुः रापर-नगरात् पश्चिम-वायव्यदिशि 22 किलोमीटरपरिमितौ दूरे अभिलिखितः।

नवदेहल्यां भारतमण्डपम् इत्यत्र वीर-बाल-दिवस-कार्यक्रमं संबोधितवान् प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी

हिमसंस्कृतवार्ताः - प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना उक्तं यत्, यूनः राष्ट्रनिर्माणाय केन्द्रे स्थापयित्वा, नूतनाः नीतयः निर्मीयन्ते इति। नवदेहल्यां भारतमण्डपम् इत्यत्र वीर-बाल-दिवस-कार्यक्रमम् अभिसंबोधयन् श्रीमोदी अवदत् यत्, जेन्-जी तथा जेन्-अल्फा इत्येतौ देशम् विकसितराष्ट्र निर्मातुं लक्ष्यम् अन्विष्यन्ति। सः अवधानं दत्तवान् यत्, अन्तरिक्षं, क्रीडा, फिन्टेक्, विनिर्माणम् इत्यादिषु विविधक्षेत्रेषु सर्वकारेण स्वीकृतानां प्रत्येकम् उपक्रमाणां केन्द्रे युवानः एव तिष्ठन्ति । श्रीमोदी अवदत् यत् तेषां प्रतिभायाः, आत्मविश्वासस्य, नेतृत्वस्य च उपयोगाय उत्तमान् अवसरान् प्रदातुं सर्वकारः प्रतिबद्धः अस्ति । साहिबजादे बाबा ज़ोरावर् सिङ्घस्य, बाबा फ़तेहू सिङ्घस्य च अनुकरणीयस्य साहसस्य त्यागस्य च स्मरणम् अद्य देशे भवति। श्रीमोदी अवदत् यत्, विगतचतुर्वर्षेषु वीर-बाल-दिवसस्य माध्यमेन साहिबज़ादानाम् प्रेरणाः बलिदानं च यूनः प्रति प्रसारितम्।

नवदेहल्यां वीरबालदिवसा-वसरे राष्ट्रपतिपदासीना द्रौपदी मुर्मुः उत्कृष्ट-योग्यता युतेभ्यः बालेभ्यः बालाभ्यश्च "प्रधानमन्त्री राष्ट्रियबालपुरस्कारान्" प्रदत्तवती

हिमसंस्कृतवार्ताः - नवदेहल्यां वीरबालदिवसावसरे राष्ट्रपतिपदासीना द्रौपदीमुर्मुः उत्कृष्ट-योग्यता युतेभ्यः बालेभ्यः बालाभ्यश्च "प्रधानमन्त्री राष्ट्रियबालपुरस्कारान्" प्रदत्तवती । अस्मिन् वर्षे 18 राज्यानां केन्द्रशासितप्रदेशानाञ्च 20 बालाः पुरस्कृताः सन्ति । अस्मिन् अवसरे राष्ट्रपतिः अवदत् यत् एते पुरस्काराः प्रापकान् प्रोत्साहयिष्यन्ति, अन्यान् बालानपि प्रेरयिष्यन्ति च। राष्ट्रपतिः मुर्मुः अवदत् यत् पुरस्कारविजेतारः बालाः शौर्यक्षेत्रे, कला-संस्कृतिक्षेत्रे, पर्यावरणक्षेत्रे, नवान्वेषणक्षेत्रे, विज्ञान-तन्त्रज्ञानक्षेत्रे च असाधारणं योगदानं दत्तवन्तः । राष्ट्रपतिः अवदत् यत् अयं दिवसः प्रतिवर्षं साहिबज़ादा बाबा ज़ोरावर् सिद्धू वर्यस्य, बाबा फ़तेह सिद्धू वर्यस्य च बलिदानानां स्मरणार्थं आचर्यते, ययोः अतुल्यः त्यागः सर्वान् प्रेरयति एतौ श्रीगुरुगोविन्दसिङ्घ वर्यस्य पुत्रौ आस्ताम्। राष्ट्रपतिः इत्यपि अकथयत् यत् यदा देशस्य बालकाः देशभक्तिना उच्च आदर्शैश्च प्रेरिताः भवन्ति तदा तस्य राष्ट्रस्य मानवता निश्चिता भवति। तस्याः भाषणे राष्ट्रपतिः केचन पुरस्कारविजेतृणां बालकानां असाधारण-उपलब्धीः उद्घाटितवती।

सुभाषितम्

नात्यन्तं गुणवत् किञ्चित्,
न चाप्यत्यन्तनिर्गुणम्।
उभयं सर्वकार्येषु,
दृश्यते साध्वसाधु वा।।
(महाभारतम्, शान्तिपर्व- १५/५०)

अर्थात्- कोई भी वस्तु ऐसी नहीं है जिसमें सर्वथा गुण ही गुण हों। ऐसी भी वस्तु नहीं है जो सर्वथा गुणों से वंचित ही हो। सभी कार्यों में गुण और दोष दोनों ही देखने में आते हैं।

दैनिकं ई-संस्कृतवार्तापत्रम्
हिमसंस्कृतवार्ताः
हिमसंस्कृतवार्तापत्रस्य
एकवर्षस्य सदस्यता
१०० ₹
One year subscription to the daily
Sanskrit newspaper is Only 100 Rupees
To subscribe, text us a message
saying hello on the number below.
7876636263

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुध्दीनां कृते, राजनैतिक-सांस्कृतिकविचाराणाञ्च कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम्, प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवाहरसङ्केतः-१७७१११
सङ्केतः- प्रबन्धनिदेशिका- शिवानी शर्मा हिमसंस्कृतम्

केन्द्रीय-गृह-मन्त्री अमितशाहः नवदेहल्यां राष्ट्रिय-अन्वेषण-संस्थया आयोजिते आतंक-निरोध-सम्मेलनस्य उद्घाटनम् अकरोत्

हिमसंस्कृतवार्ताः - केन्द्रीय-गृह-मन्त्री अमितशाहः नवदेहल्यां राष्ट्रिय-अन्वेषण-संस्थया आयोजिते आतंक-निरोध-सम्मेलनस्य उद्घाटनम् अकरोत्। अस्मिन् अवसरे, श्रीशाहः एन्.आई.ए इत्यस्य कार्मिकान् आतंक-प्रतिरोध-उपायेषु तेषां योगदानाय सम्मानयत्। सामाजिक-प्रसार-माध्यमे, श्रीशाहः अधोरेखितवान् यत् भयोत्पादनं मानवानां वृहत्तमः शत्रुः अस्ति, अतः अस्माभिः सर्वैः मिलित्वा इमं विरुध्य युद्धं कर्तव्यमिति। सः अवदत् यत् नरेन्द्रमोदी-सर्वकारः देशे भयोत्पादनं निर्दयिरूपेण नियन्त्रयति।

हिमाचले चिकित्सकाः सामूहिक-अवकाशे, ओपीडीसेवाः प्रभाविताः; सेवासमापना- आदेश- निरस्तीकरणस्य याचना

हिमसंस्कृतवार्ताः- डॉ. पद्मनाभः, शिमला । हिमाचलप्रदेशे शिमलास्थिते आईजीएमसी-चिकित्सालये रोगिणा सह चिकित्सकस्य विग्रह-प्रकरणे आरोपितस्य चिकित्सकस्य सेवा-समापनानन्तरं विषयः अतिशयेन तीव्रः अभवत्। क्रुद्धाः चिकित्सकसंघाः गुरुवासरे गोष्ठीं कृत्वा शुक्रवासरे एकदिवसीय-सामूहिकम् अवकाशं कर्तुं निर्णयम् अकुर्वन्। याचनानाम् अस्वीकृतौ शनिवासरात् आन्दोलनम् कर्तुं घोषणां च अकुर्वन्। शनिवासरे प्रातः आवासीयचिकित्सकाः मुख्यमन्त्रिणा सुखविन्द्रसिंह-सुक्खुना सह मेलितुं निश्चितवन्तः। याचनानाम् अस्वीकृतौ स्वनिर्णये स्थिरा भविष्याम इति ते अवदन्। मुख्यमन्त्रिणा सह सभानन्तरम् आवासीयचिकित्सकसंघः आन्दोलनम् प्रतिनिवर्तिष्यति। आईजीएमसी- शिमला- आवासीय-चिकित्सकसंघस्य अध्यक्षः सोहिलशर्मा अवदत् अस्मान् आमन्त्र्य अस्माकम् उपालम्भं विस्तरेण श्रोतुं मुख्यमन्त्रिणः धन्यवादः। डॉ. राघवनरूलाविषये अस्माकं याचना प्रस्तुता, यस्य विषये मुख्यमन्त्रिणः आश्वासनेन कृता चिकित्सकसुरक्षां दृढीकर्तुं संशोधितनिर्देशिकाः अपि निर्गताः।आईजीएमसीमध्ये २२ दिसम्बरदिने चिकित्सकरोगिणोः विग्रहप्रकरणे सर्वकारेण वरिष्ठ-आवासीयचिकित्सकस्य डॉ. राघवनरूलायाः सेवासमापनादेशः निर्गतः। मुख्यमन्त्रिणः कठोरदृष्टिकोणानन्तरम् एषा कार्यविधिः कृता। अस्य विरोधे चिकित्सकसंघाः आन्दोलनं आरब्धवन्तः। तेषां कथनं यत् डॉ. राघवनरूलायाः सेवासमापनादेशः अन्यायपूर्णः, सः त्वरितं निरस्तव्यः।सामूहिक-अवकाशस्य कारणेन चिकित्सालयेषु सेवाः प्रभाविताः। तथापि आपत्कालीनसेवाः प्रवर्तमानाः। डीडीयू-शिमलायाम् ओपीडीसेवा स्थगिता, आपत्कालीनसेवाः तु उपलब्धाः। आईजीएमसी- शिमलायां केवलम् आपत्कालीनसेवाः एव सञ्चलन्ति, ओपीडीसेवाः स्थगिताः; परन्तु परामर्शकचिकित्सकाः स्वसेवां ददति।

चिकित्सक- आन्दोलनेन धर्मशाला- चिकित्सालयेऽपि ओपीडी स्थगिता

हिमाचलप्रदेशे चिकित्सक-आन्दोलनस्य प्रभावेण धर्मशालाचिकित्सालयेऽपि ओपीडीसेवाः स्थगिताः, येन रोगिणां महान् कष्टः अभवत्। प्रभातात् कोऽपि चिकित्सकः ओपीडी-मध्ये न उपविष्टः।

नरेश दास्टा संतर्जना अयच्छत्

आरडीए-अध्यक्षः डॉ. सोहिलशर्मा आरोपं कृतवान् यत् डॉ. राघवाय जीवनहिंसाया देशत्यागस्य च संतर्जना दत्ता। एषा संतर्जना नरेशदास्टानाम्ना व्यक्तिना दत्तेति तेन उक्तम्। आवासीयचिकित्ससंघः तत्क्षणं एफ. आई. आर. पञ्जीकरणस्य आग्रहम् अकरोत्। आईजीएमसीपरिसरे जनसम्मर्दनेन चिकित्सकाः संतर्जिताः इति अपि आरोपः, येन चिकित्सालयस्य कार्यप्रणाली बाधिता। सर्वकारीय-सम्पत्तेः हानिः अपि आरोपिता।

कुल्लू-चिकित्सकाः अपि चिकित्सकस्य पक्षे; निष्पक्ष- अन्वेषणस्य याचना

आईजीएमसी-प्रकरणे कुल्लू-जनपदस्य चिकित्सकाः अपि पक्षे आगताः। क्षेत्रीय-चिकित्सालये कुल्लू-चिकित्सकाः कार्यारोधे आसन्, ओपीडी-सेवाः न दत्ताः। द्वारगोष्ठी आयोजिता। चिकित्सक-संघस्य अध्यक्षः राजेन्द्रकोहली अवदत् आईजीएमसी-चिकित्सकस्य पद- अपसारणं त्रुटिपूर्णम्; अस्मिन् प्रकरणे निष्पक्ष-अन्वेषणस्य अनिवार्यता वर्तते।

सामूहिक-अवकाशे चिकित्सकाः, रोगिणः व्याकुलाः

सोलन- क्षेत्रीय- चिकित्सालयेन साकम् अन्येषु चिकित्सालयेषु चिकित्सकानां सामूहिक-अवकाशात् रोगिणां महत् कष्टम्। प्रभाते रोगिणः अवकाशविषये अनभिज्ञाः आसन्; दूर-दूरतः प्रदेशेभ्यः आगतानां क्लेशः अधिकः अभवत्। आईजीएमसी-शिमलायां आवासीय- चिकित्सकस्य डॉ. राघवस्य विमुक्तिकरणविषयः अधिकः उष्णः भवति।

डॉ. राघव नरूलायाः निलवंबीकरणे विरोधः

आईजीएमसी- शिमलायां चिकित्सक- रोगि-विग्रहप्रकरणे सर्वकारेण विभागेन च डॉ. राघव नरूलायाः सेवासमापनं कृतम्। अस्य विरोधे पांवटाक्षेत्रे मध्याह्नपर्यन्तं विपणीः पिहिता आसीत्। बाल्मीकिचौकतः मुख्यविपणीं गीताभवनं यावत् रोषप्रदर्शनं कृतम्; विधायकः सुखराम-चौधरी अपि सम्मिलितः। ततः एसडीएममाध्यमेन मुख्यमन्त्रिणे ज्ञापनं प्रेषितं, चिकित्सकस्य पुनर्नियुक्तेः याचना च कृताः।

किम् अकथयत् विपक्षनेता जयरामठाकुरः

विपक्षनेता भाजपानेता जयरामठाकुरः अवदत् यत् प्रतिवेदनानन्तरं सरकारेण कार्यविधिः कृता; एतादृशाः घटनाः न भवन्तु, भविष्ये ताः निवारयितुम् आवश्यकं कार्यं करणीयम्। भाजपासांसदः अनुरागठाकुरः अपि अवदत् यत् अन्वेषणं तथा कार्यविधिः आवश्यकौ।

आरोपित-चिकित्सकस्य मातुः वक्तव्यम्; निष्पक्ष- अन्वेषणस्य याचना

विमुक्तिकृतस्य डॉ. राघव-नरूलायाः माता अपि समक्षं आगता। सा अवदत्- कोऽपि पुत्रः स्वमातापितृ-विषये अपशब्दान् न सहते। स्वास्थ्य-मन्त्री धनीराम शाण्डिलेन पूर्णं कथनं न श्रुत्वा मम पुत्रः 'गुण्डा' इति उक्तः इति तस्याः आरोपः। सा सम्पूर्णप्रकरणस्य निष्पक्ष-अन्वेषणम् याचते।प्रदेशव्यापी- आह्वानस्य कारणेन रामपुरस्य विविध-स्वास्थ्य-संस्थासु चिकित्सकाः अवकाशं समर्थितवन्तः। चिकित्सक-अवकाशात् सर्वाः ओपीडी-सेवाः स्थगिताः, चिकित्सालये पूर्णा नीरवता आसीत्। शतानि रोगिणः उपचारं विना प्रत्यागताः। आपत्कालीन-सेवाः तु प्रवृत्ताः, परन्तु तत्र चिकित्सकानां कार्यभारः वर्धितः। अधिकांशाः आगन्तुकाः अवकाशविषये अनभिज्ञाः आसन्; वृद्धाः बालाः च विशेषतः पीडिताः।विविधरोगैः पीडितानाम् उपचार-अलाभात् तेषां परिचर्यकाणां मध्ये अपि रोषः दृश्यते। शनिवासरात् चिकित्सालयेषु व्यवस्था पुनः सामान्यां गमिष्यति इति कथ्यते। चिकित्सक-रोगि-विग्रह-प्रकरणं सहस्राणां रोगिणां क्लेशस्य कारणं भवति।

एच-1बी वीजा-प्रतिबन्धनेन उत्पन्नानि विघ्नानि परिहर्तुं भारतम् अमेरिकादेशेन सह सक्रियतया संलग्नमस्ति - विदेशमन्त्रालयः

हिमसंस्कृतवार्ताः - एच-1बी-वीजा धारकाणां भारतीयनागरिकाणाम् पुरतः उत्पन्नान् विघ्नान् परिहर्तुं न्यूनीकर्तुं च भारतदेशः अमेरिकादेशेन सह सक्रियतया चर्चायै संलग्नः अस्ति। नवदेहल्यां वार्ताहरान् सम्बोधयन् विदेशमन्त्रालयस्य प्रवक्ता रणधीर-जायसवालः अवदत् यत्, अमेरिकादेशस्य वीजा-नियुक्त्यै, समयनिर्धारणाय, पुनर्निर्धारणाय वा विलम्बं, कष्टानि च सम्मुखीकृताः भारतीय-नागरिकाः सर्वकाराय बहुवारम् अभ्यावेदनानि प्रदत्तवन्तः। सः अवदत् यत् भारतेन नवदेहल्यां वाशिङ्गटन-डी. सी. नगरे च अमेरिकादेशस्य उच्चाधिकारिणां समक्षं एताः चिन्ताः उत्थापिताः सन्तीति।

अपराधी न भवति प्रथमवारं मादकद्रव्यस्य निग्रहे आगतः युवकः- मुख्यमंत्री सुक्खुः

हिमसंस्कृतवार्ताः - बिलासपुरम्। प्रथमवारं मादकद्रव्यस्य निग्रहे आगताः अथवा व्यसनं कृतवन्तः युनः अपराधिनः न भवन्ति। तेषां पुनर्वासस्य परिष्कारस्य च विषये सर्वकारः ध्यानं दास्यति येन ते मुख्यधारायां पुनः आगन्तुं शक्नुवन्ति। पुनः पुनः अपराधिनां कृते अर्थात् ये पुनः पुनः मादकद्रव्याणां विक्रयणं, आपूर्तिं च कुर्वन्तः गृहीताः सन्ति, तेषां कृते कारागृहम् एव एकमात्रं गन्तव्यं भविष्यति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः मादकद्रव्यविरुद्धं (चिट्टा) निर्णायकं युद्धं घोषितवान्। बिलासपुरे आयोजितायाः वाकथॉन्-क्रीडायाः कालस्य मध्ये मुख्यमन्त्री न केवलं युनां जागरूकतां जनयति अपि तु मादकद्रव्यव्यापारे सम्बद्धानां सर्वकारीयकर्मचारिणां अधिकारिणां च कृते कठोरसचेतना अपि अयच्छत्। अवैधमादकद्रव्यव्यापारे संलग्नः कोऽपि सर्वकारीयः कर्मचारी किमपि मूल्येन न मुक्तः भविष्यति इति मुख्यमन्त्री दृढतया अवदत्।
अस्मिन् कार्ये संलग्नः कोऽपि सर्वकारीयः कर्मचारी दीर्घकालं यावत् न मुक्तः भविष्यति इति सः अवदत्। तेषां विरुद्धं सर्वकारः कठोरकार्याणि कर्तुं गच्छति। प्रशासनस्य अन्तः कृष्णमेषाः चिह्निताः सन्ति। मुख्यमंत्री सुक्खुः इत्यनेन उक्तं यत् नवम्बर १५ दिनाङ्के अभियानस्य आरम्भः अभवत्। अतः पूर्वं वयं सम्यक् अध्ययनं कृतवन्तः यत् अस्माकं युनः कथं मादकद्रव्यव्यसनस्य निग्रहे युक्ताः भवन्ति इति। वयं पुलिस-अधिकारिभिः, पुलिस-महानिदेशकेन (DGP) अन्यैः अधिकारिभिः च सह सभाः कृतवन्तः। अस्माकं प्रथमं सोपानं जागरूकतां जनयितुम् आसीत्। प्रथमं जागरूकता-अभियानं नवम्बरमासस्य १५ दिनाङ्के आरब्धम्, अद्य चतुर्थवारं वयम् अत्र एकत्रिताः स्मः यत् ये युनः मादकद्रव्यव्यसनस्य व्यसनं प्राप्नुवन्ति अथवा मादकद्रव्य- आपूर्तिकानां बन्धने भवन्ति। इदानीं आगामिषु मासत्रयेषु एतद् अभियानं प्रमुखे आन्दोलने विस्तारं प्राप्स्यति। राज्यस्य प्रत्येकस्मिन् पंचायते "चिट्टामुक्त ग्रामपञ्चायतः" इति अभियानं सर्वकारः प्रारभ्यते। अस्योद्देश्यं न केवलं मादकद्रव्यस्य आपूर्तिं बाधितुं अपि तु ग्रामीणस्तरस्य जागरूकतायाः प्रसारः अपि अस्ति। बिलासपुरे आयोजितायां अस्यां वाकथॉन क्रीडायां मन्त्रिमण्डलमन्त्री राजेशधर्माणी, पूर्वमन्त्री रामलालठाकुरः, काङ्ग्रेसनेता विवेककुमारः, बहूनां विद्यालयानां विद्यालयबालकाः च मुख्यमन्त्रिणा सह सम्मिलिताः। मुख्यमन्त्री स्वयमेव पदयात्राम् अकरोत्, राज्यस्य प्रत्येकः नागरिकः अस्मिन् मादकद्रव्यव्यसनविरुद्धे युद्धे सैनिकः इति सन्देशं प्रसारितवान्।

काङ्ग्रेसप्रदेशाध्यक्षः विनयकुमारः दिल्लीं प्राप्तः, वरिष्ठनेतृभिः सह मेलनं भविष्यति, २८ दिनाङ्के हिमाचलं प्रत्यागमिष्यति

हिमसंस्कृतवार्ताः- शिमला। हिमाचलकाङ्ग्रेसस्य अध्यक्षः विनयकुमारः गुरुवासरे शिमलातः दिल्लीनगरम् प्राप्तः। सः दिसम्बरमासस्य २७ दिनाङ्कपर्यन्तं दिल्लीनगरे एव तिष्ठति। इदानीं सः शुक्रवासरे राजधान्यां दलस्य शीर्षनेतृभिः सह सभा करिष्यति। सः हिमाचले जिलाध्यक्षाणां नियुक्तिविषये शीर्षनेतृभिः सह चर्चां करिष्यति इति सूचना अस्ति। राज्याध्यक्षस्य भ्रमणस्य कारणात् आगामिदिनेषु जिलाध्यक्षाणां नियुक्तिः अपि भविष्यति इति अपेक्षा अस्ति। विनयकुमारः गुरुवासरे प्रातःकाले शिमलातः नूतनदिल्लीं प्रति प्रस्थाय रात्रौ वासार्थं हिमाचलभवनं प्राप्तवान्। सः शुक्रवासरे दिल्लीनगरे विभिन्नैः दलनेतृभिः सह मिलति। महत्त्वपूर्णं यत् सम्प्रति हिमाचलप्रदेशे जिलाध्यक्षाणां नियुक्तिविषये चर्चाः प्रचलन्ति। इदानीं काङ्ग्रेसप्रदेशाध्यक्षः विनयकुमारः अद्यैव समर्पितानां दलनेतॄणां कार्यकर्तॄणां च नियुक्तेः घोषणां कृतवान् तथा च संस्थायाः अन्तः एकस्य व्यक्तेः, एकस्य पदस्य सिद्धान्तस्य कार्यान्वयनस्य आह्वानमपि कृतवान्। एतादृशे सति काङ्ग्रेस-प्रदेशाध्यक्षः एतान् सर्वान् विषयान् दलनेतृभिः सह चर्चां करिष्यति, जिलाध्यक्षाणां नियुक्तिविषये अपि स्वविचारं प्रस्तुतं करिष्यति इति विश्वासः अस्ति। ज्ञातव्यं यत् दिल्लीनगरे द्विदिनस्य वासस्य अनन्तरं विनयकुमारः २७ दिसम्बर दिनाङ्के मध्याह्ने दिल्लीतः चण्डीगढं प्रति प्रस्थास्यति, २८ दिसम्बर दिनाङ्के प्रातः १० वादने चण्डीगढतः नालागढं प्रति प्रस्थास्यति।

सनातनधर्म- आदर्शसंस्कृत- महाविद्यालये द्विदिवसीया राज्यस्तरीया संस्कृतकार्यशाला सफलतया सम्पन्ना

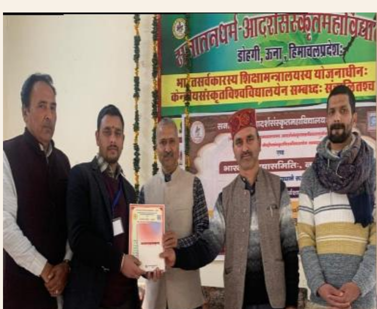

हिमसंस्कृतवार्ताः- हीरालालः (कमलेशः) ऊनानगरे द्विदिवसीया राज्यस्तरीया संस्कृतकार्यशाला अत्यन्तं सफलतया सम्पन्ना। अस्याः कार्यशालायाः विषयः आसीत्- "संस्कृतमाध्यमेन संस्कृतशिक्षणम् (Sanskrit through Sanskrit Teaching)"।
अस्याः कार्यशालायाः प्रमुखोद्देश्यः संस्कृतभाषायाः शिक्षणं सरलतया, रुचिकरतया तथा व्यवहारिकविधिभिः करणम् आसीत्। अस्यां कार्यशालायां हिमाचलप्रदेशस्य विविधविद्यालयेभ्यः आगताः पञ्चषष्टिः (६५) संस्कृताध्यापकाः सहभागित्वं कृतवन्तः। केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य (नवदिल्ली), केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य बलाहर, कांगड़ा इत्यादीनां संस्कृतमहाविद्यालयानां विद्वांसः आचार्याः, प्राध्यापकाः, प्रशिक्षकाः च सम्मानितरूपेण उपस्थिताः आसन्। कार्यशालायाः संयोजकः डॉ. मुकेशकुमारशर्मा महोदयः आसीत्। मुख्यितिथिरूपेण डॉ. कौशल किशोर महोदयः उपस्थितः आसीत्, येन प्रेरणादायकम् उद्बोधनं प्रदत्तम्। कार्यशालाकाले संस्कृतशिक्षणे नवाचाराः, संवादात्मकशिक्षणपद्धतयः, क्रियाधारितशिक्षणं, प्रयोगात्मकाभ्यास्य च विषये विस्तृतः विचारविनिमयः अभवत्। अध्यापकानां परस्परसंवादः, अनुभवविनिमयः, सहयोगात्मकवातावरणं च अस्य आयोजनस्य शैक्षिकमहोत्सवरूपं प्राददात्। एषा कार्यशाला न केवलं संस्कृतशिक्षणस्य नूतनां दिशां प्रदत्तवती, अपि तु संस्कृतभाषायाः प्रचारप्रसारे सर्वेषां शिक्षकेभ्यः प्रेरणास्रोतः अपि अभवत्। प्राप्तप्रशिक्षणस्य आधारेण स्वस्वविद्यालयेषु शिक्षणे नवाचारान् आनयितुं सर्वैः सहभागिभिः संकल्पः कृतः।

आईजीएमसी-हिंसायाम् उभयोः पक्षयोः दोषः अस्ति, परन्तु सर्वकारेण एकपक्षीयः निर्णयः कृतः- जयरामठाकुरः

हिमसंस्कृतवार्ताः- लघ्वीकाशी मण्डी।पूर्वमुख्यमन्त्री विपक्षनेता च जयरामठाकुरः अकथयत् यत् राज्यसर्वकारेण वैद्यस्य विरुद्धं त्वरितरूपेण कठोरः निर्णयः कृतः। सर्वकारः पक्षद्वयेन सह उपविश्य मध्यस्थं अन्वेष्टुम् शक्नोति स्म। शुक्रवासरे मण्डीनगरे एकस्मिन् कार्यक्रमे भागं गृहीत्वा सः मीडियाभिः सह भाषितवान्। जयरामठाकुरः अवदत् यत् राज्यसर्वकारेण त्वरितरूपेण विचारणीयनिर्णयस्य प्रवृत्तिः स्वीकृता अस्ति। अस्यां सम्पूर्णायां घटनायां वैद्यस्य निलम्बनस्य निर्णयः समीचीनः आसीत्, यतः एषः पाठः, भविष्ये परिष्कारस्य मार्गः च अभवत् तथापि सर्वकारस्य त्वरितनिर्णयः कठोरः अस्ति। जयरामठाकुरः राज्यसर्वकाराय परामर्शं दत्तवान् यत् कस्यचित् स्थूलसाक्ष्यं नास्ति चेदपि उभयपक्षयोः दोषः दृश्यते। एतादृशे सति सर्वकारः पक्षद्वयेन सह उपविश्य मध्यस्थं मार्गस्य अन्वेषणं कर्तुं शक्नोति। जयरामठाकुरः अवदत् यत् एतादृशाः परिस्थितयः बहुधा उत्पद्यन्ते, परन्तु अधुना अस्माभिः तासां समाधानार्थं अग्रे गन्तव्यम् येन भविष्ये अपि एतादृशाणां घटनानां पुनरावृत्तिः न भवेयुः। जयरामठाकुरः अपि १०८, १०२ एम्बुलेन्ससेवानां कर्मचारिभिः आन्दोलनस्य प्रतिक्रियाम् अददत्। जयरामठाकुरः अवदत् यत् एते कर्मचारिणः राज्यसर्वकारात् स्वाधिकारं याचन्ते, परन्तु तेषां आग्रहेषु सर्वकारः किमपि ध्यानं न ददाति। एतादृशी सेवाकर्मचारिणां प्रति सर्वकारेण एतादृशी वृत्तिः न ग्रहीतव्या। एषः जनस्वास्थ्यसम्बद्धः विषयः अस्ति, अतः सर्वकारेण यथाशीघ्रं समाधानं अन्वेष्टव्यम्।

काङ्ग्ड़ा समाचार - आदिशक्तिः ज्वाला, जलं, वायुः, प्रलयः, सृष्टिः, धरा चास्ति.... ज्वालामुख्याम् आगन्तुकपुस्तके लिखितः अटलसन्देशः

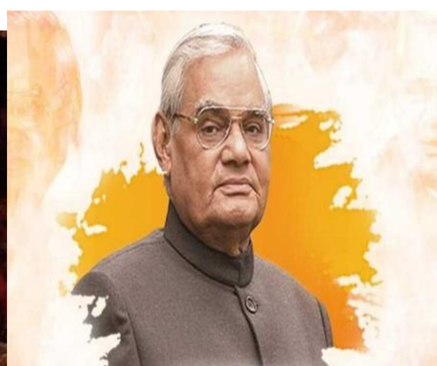

हिमसंस्कृतवार्ताः- ज्वालामुखी (काङ्ग्ड़ा)। हिमाचलप्रदेशस्य काङ्ग्ड़ामण्डले स्थितेन विश्वप्रसिद्धेन शक्तिपीठज्वालामुखी इत्यनेन सह सम्बद्धानां भारतरत्नस्य अटलबिहारीवाजपेयी इत्यस्य स्मृतयः तस्य प्रशंसकाः पोषयन्ति। सः प्रथमवारं १९८० तमे वर्षे मईमासे ज्वालामुखीम् आगतः ततः १९८५ तमे वर्षे पुनः आगतः। १९८० तमस्य वर्षस्य मईमासस्य ४ दिनाङ्के वाजपेयीमहोदयस्य सान्निध्ये ज्वालामुख्याः गीताभवने हिमाचलप्रदेशभाजपा-सङ्घटनस्य निर्माणं जातम्। ज्वालामुख्याः अधिवक्ता अभिषेक पाधा इत्यनेन एषा सूचना प्रकटिता। सः एतत् अवगतः अस्ति यतोहि तस्य पिता गयाप्रसादपाधा भाजपेति दलस्य प्रमुखः कार्यकर्ता आसीत्, तस्य सान्निध्ये एव सम्पूर्णं सङ्घटनं जातम्। सः व्याख्यातवान् यत् वाजपेयी हिमाचलभाजपा-सङ्घटनस्य निर्माणात् पूर्वरात्रौ ज्वालामुखीनगरस्य डॉ. कुण्डुवर्यस्य गृहे एव स्थितवान्। परदिने सभास्थले ज्वालामुखीनगरस्य गीताभवने भोजनस्य व्यवस्था कृता। जनसमूहस्य कृते भोजनम् अपर्याप्तम् इति दृष्ट्वा सः पाचकं सूपे जलं योजयितुं पृष्टवान्, सर्वान् आश्चर्यचकितं कृतवान्। न केवलम् एतदेव वाजपेयी सर्वान् भोजयित्वा एव भोजनं करिष्यामि इति वदन् सर्वान् आश्चर्यचकितं कृतवान्। ज्वालामुखीनगरस्य गीताभवने भाजपासङ्घटनस्य अनन्तरं पूर्वप्रधानमन्त्री अटलबिहारीवाजपेयी ज्वालामुखीमन्दिरं गत्वा प्रणामं कृतवान्। सः मन्दिरस्य आगन्तुकपुस्तके लिखितवान् यत्, "आदि शक्तिः ज्वाला अस्ति, जलं, वायुः, प्रलयः, सृष्टिः, धरा चास्ति.... तस्यै नमस्कारः, तस्यै नमस्कारः। अस्मिन् अवसरे भाजपावरिष्ठनेता पूर्वमुख्यमन्त्री शान्ताकुमारः अपि उपस्थितः आसीत्। ज्वालामुखीनगरस्य डॉ. अमरनाथशर्मा इत्ययं कथयति यत् पूर्वप्रधानमन्त्री वाजपेयी डॉ. कुण्डुवर्यस्य गृहे दलकार्यकर्तृभिः सह स्वस्य परिचयं कृतवान्। अस्मिन् भ्रमणकाले सः पूर्वप्रधानमन्त्री अटलबिहारीवाजपेयी इत्यस्य वचनं श्रुतवान् यत् व्यक्तिना स्वनाम्नः महत्त्वं कदापि न विस्मर्तव्यम् इति। तस्य अभिप्रायः आसीत् यत् कस्यचित् व्यक्तेः व्यवहारः आचरणं च तस्य नामानुरूपं भवेत्।

वीरज़ोरावरस्य वीरफतेहसिंहस्य च देशभक्तिः प्रेरणास्पदा- प्रो. प्रसाद गोखले

> युवसन्ततिः राष्ट्राय निष्ठया समर्पणेन च कार्यं कुर्यात्- डॉ. रोशन अलोने

> वीरबालदिवसस्य अवसरे कविकुलगुरु- कालिदास-संस्कृतविश्वविद्यालये आयोजिताः विविधाः कार्यक्रमाः

हिमसंस्कृतवार्ताः- नागपुरम्। कविकुलगुरु- कालिदास- संस्कृतविश्वविद्यालयेन २६ दिसम्बर २०२५ दिनाङ्के वीरबालदिवसोत्सवे विविधकार्यक्रमाः आयोजिताः। स्वर्गीयदशमेशगुरोः श्रीगोविन्दसिंहस्य अल्पवयसीयौ सुपुत्रौ बाबा ज़ोरावरसिंहः बाबाफतेहसिंहः च धर्मपरिवर्तनं नाङ्गीकृत्य एव हुतात्मनौ अभवताम्। तेषां अप्रतिमत्यागस्य शौर्यस्य च प्रतीकरूपेण वीरबालदिवसः आचर्यते। वीरबालदिवसस्य बृहत्परिमाणेन उत्सवस्य महत्त्वपूर्णम् उद्देश्यं युनां सन्ततीनां मध्ये चरित्रं, नैतिकमूल्यानि, देशभक्तिः, नैतिकता च प्रवर्धयितुं भवति। कार्यक्रमस्य आरम्भे वीर साहिबजादा बाबा ज़ोरावरसिंहाय वीरबाबाफतेहसिंहाय च गणमान्यजनैः पुष्पांजलिः श्रद्धांजलिः समर्पिता। अस्मिन् अवसरे दृढनिश्चयस्य, एकतायाः, निष्ठायाः च सामूहिकः शपथः अपि कृतः। वीरबालदिवसस्य स्मरणार्थं विशेषसभा अपि आयोजिता। विश्वविद्यालये राष्ट्रियसेवायोजनायाः माध्यमेन विशेषव्याख्यानस्य आयोजनं कृतम्। वीरबालदिवसस्य अवसरे वेदङ्गविभागस्य प्राध्यापकः, विश्वविद्यालयनियोजनमण्डलस्य निदेशकः प्रो. प्रसादगोखलेः विशेषव्याख्यानं दत्तवान्। मुख्यकार्यक्रमस्य प्रास्ताविकं राष्ट्रीयसेवाकार्यक्रमस्य समन्वयकः डॉ. जयवंत चौधरी अकरोत्। वीरसाहिबजादा बाबाज़ोरावरसिंहः, वीरबाबा फतेहसिंहः च स्वदेशस्य धर्मस्य च कृते कृताः त्यागाः यथार्थतया प्रेरणादायकाः सन्ति। विशेषतः तयोः अल्पवयसः विचार्य मातृभूमिप्रेम्णः, निष्ठायाः, धर्मभक्तेः च एतादृशः प्रबलः प्रौढः च भावः तेषां त्यागेषु स्पष्टः आसीत् इति आश्चर्यम्। तथापि तेषां यज्ञेषु तेषां यथार्थः देशभक्तिः प्रकटिता भवति। आदरणीय-प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदी इत्यनेन देशस्य युनां सन्ततिं स्वचरित्रेभ्यः शिक्षयितुं देशभक्तिं प्रेरयितुं च अस्य दिवसस्य बृहत्परिमाणेन आचरितुम् आह्वानं कृतम् अस्ति। प्रो. गोखले विश्वविद्यालयस्य छात्राः तेभ्यः प्रेरणाम् आकर्षयेयुः इति उक्तवान्। कुलसचिवः डॉ. रोशन अलोने इत्यनेन अध्यक्षीयभाषणे छात्रेभ्यः आग्रहः कृतः यत् ते वीरबाबा ज़ोरावरस्य वीरबाबा फतेहसिंहस्य च सशक्तेभ्यः देशभक्तिभ्यः च व्यक्तित्वेभ्यः प्रेरणाम् आकर्षय समाजस्य, देशस्य, राष्ट्रस्य च कृते निष्ठापूर्वकं समर्पणेन च कार्यं कुर्वन्तु। एतयोः वीरयोः देशः गर्वितः अस्ति, तेषां कार्यं सर्वदा स्मर्यते। विश्वविद्यालयस्य संपर्काधिकारिणी डॉ. रेणुका बोकारे अकथयत् यत् कार्यक्रमस्य संचालनम् अथर्वभारद्वाजेन कृतं, धन्यवादपत्रं च नितेशचकोलेमहोदयेन दत्तम्। राष्ट्रियसेवायोजनायाः माध्यमेन छात्राणां कृते निबन्धलेखनप्रतियोगिता, काव्यप्रतियोगिता, नाराप्रतियोगिता, प्रश्नोत्तरप्रतियोगिता इत्यादयः आयोजिताः सन्ति, "चार साहिबजादे" इति लघुचलच्चित्रमपि प्रदर्शितम्। कार्यक्रमे शिक्षकाः, अशिक्षककर्मचारिणः, छात्राः च उपस्थिताः आसन्।

कलिप्रसङ्गः -०४

कलिधर्मप्रसङ्गे भक्तकविः श्रीगोस्वामी स्वविचारम् एवं कथयन्नस्ति, स्वरचिते मानसग्रन्थे --

कलिकालोऽयं मनुष्यं महान्तं विपद्ग्रस्तं कृतवान् । न कोऽपि मनुष्यः स्वपुत्री, स्वभगिनी इत्यादिविषयस्य उपर्यपि न किमपि विचारयेत् । जनेषु न सन्तोषः, न विवेकः, न वा शीतलता हि स्यात् । जातिः, कुजातिः इत्यादयः सर्वेऽपि भिक्षुकाः इव सञ्जाताः अभवन् । ईर्ष्या, कटुवचनं, लालसा इत्यादयः सर्वेषु परिपूर्णाः अभवन्, समता इतः निर्गतवती । सर्वे मनुष्याः शोकवियोगादिभिः पूर्णाः जाताः । वर्णाश्रमयुक्तम् आचरणं पूर्णतः नष्टम् । इन्द्रियनिग्रहणं, दानं, दया, स्मृतिज्ञानं चेति न कस्मिन्नपि विद्यमानं स्यात् । मूर्खता, परवञ्चनम् इत्यादिकं द्रुतगत्या वर्धमानमेव स्यात्। स्त्रीपुरुषाः सर्वे शरीरस्य पालन-पोषणादिकार्येषु हि सङ्लग्नाः स्युः । परनिन्दकाः हि जगति सर्वत्र प्रसृताः अभवन् । कलिकालः पापावगुणानां गृहवत् सञ्जातोऽस्ति । परन्तु कलियुगे एकः महान् गुणोऽपि वर्तते, यत्र परिश्रमं विना हि मनुष्येण भवबन्धनात् मुक्तिः लभ्यते । सत्य-त्रेता-द्वापरयुगेषु या गतिः, पूजा-यज्ञ-योगादिद्वारा मनुष्येण लभ्यते स्म, सा हि गतिः कलियुगे केवलेन श्रीभगवन्नाम्ना हि प्राप्यते । सत्ययुगे मनुष्याः योगिनः एवं विज्ञानिनः च भवन्ति स्म, हरेः ध्यानद्वारा सर्वे भवसागरात् पारं गच्छन्ति स्म । त्रेतायुगे मनुष्याः नानाविधान् यज्ञान् अकुर्वन्, एवं तानि सर्वकर्माणि भगवते समर्प्य भवसागरात् विमुक्ताः जाताः । एवमेव द्वापरयुगे मनुष्याः श्रीरघुनाथस्य चरणपूजनेन संसारात् पारं गताः, तेषां विमुक्तिप्राप्त्यर्थम् अन्योपायोऽपि नासीत् । तथाच कलियुगे तु केवलेन श्रीहरेः गुणगानेन, नामजपद्वारा च हि मनुष्याणां मुक्तिः हस्तगता भवति, नात्र संशयः। कलियुगे तु योगः, यज्ञः, ज्ञानम् इत्यादिकं न किमपि तिष्ठति । श्रीरामस्य गुणगानं हि एकमात्रम् अवलम्बनमस्ति । तस्मात् मनुष्यजीवने यः अन्यविधान् समस्तान् आधारान् परित्यज्य श्रीरामस्य भजनं करोति तथा प्रेमपूर्वकं तस्य गुणसमूहं गायाति, सः हि भवबन्धननात् तरति इति, शुभम् ।

✍असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः, नारदोपाध्यायः

"लौकिकन्यायकोशः*" (३६६)
"*दण्डिन्यायः*"

क्वचित् बहवो जनाः गच्छन्तः आसन् तेषु केषाञ्चन हस्तेषु दण्डाः आसन् । अपरेषां न । तथापि सर्वेषां विषये दण्डधारिणः गच्छन्ति इत्येव प्रयोगः दृश्यते ।

एवं प्राधान्येन व्यपदेशः भवतीति सूचयितुं न्यायस्य अस्य प्रयोगो भवति

डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर
पुणे / महाराष्ट्रम्

हिमसंस्कृतवार्ताः , रविन्द्र जेट्टी, बेङ्गलुरुः

वार्ता-संवादः

नन्दिनी- नमो वः। अद्यतने वार्ता-कार्यक्रमे स्वागतं करोमि। नमस्ते काव्ये।
काव्या- नमस्ते नन्दिनि। अद्य मया एका अतीव रोचका वार्ता प्राप्ता। वैज्ञानिकैः एकः विशेषः 'प्रोभूजिनः' अन्विष्टः। अस्य साहाय्येन उदरेण एव अवसादस्य उपचारः कर्तुं शक्यते इति तैः प्रतिपादितम्।
नन्दिनी- अहो! उदरस्य आरोग्येण मनसः शान्तिः? एतत् तु शुभं वृत्तम्। अपरञ्च सखि, वैज्ञानिकैः इदानीं नूतनाः प्रजातयः अतिवेगेन अन्विष्टाः। पृथिव्यां विविधाः जीवाः वसन्ति इति तैः प्रमाणीकृतम्।
काव्या- सत्यम्, प्रकृतेः कोषणं नूनं विशालम्। किन्तु मया अन्यत् एकं विचित्रं पठितम्। ये बालकाः बाल्ये अतिमेधाविनः आसन्, ते वयस्काः भूत्वा तथैव सफलाः न सञ्जाताः। बाल्यस्य प्रतिभा न सर्वदा तिष्ठति इति संशोधकैः दृष्टम्।
नन्दिनी- आश्चर्यम् एतत्! अहं चिन्तितवती आसम् यत् ते एव श्रेष्ठाः भविष्यन्ति। अस्तु। मया अपि श्रुतं यत् अस्माकं भोजनेन अपि समस्याः जनिताः। अस्माकं रात्रिभोजनेन जलवायु-परिवर्तनं वर्धितम् इति तज्ज्ञैः उद्घोषितम्। अतः अन्नस्य अपव्ययः न करणीयः।
काव्या- आम्। अन्नस्य रक्षणं तु आवश्यकम् एव। सखि, अद्यतनः वार्ता-समयः समाप्तः। एताः मुख्याः वार्ताः अस्माभिः ज्ञाताः। इदानीं मया गम्यते।
नन्दिनी- सत्यम्। श्वः पुनः मेलिष्यावः। नमो नमः।
काव्या- नमो नमः।

शिवशीतल-श्रेष्ठको देवदेव हे

(Sanskrit Version of Telugu Bhajan)

शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
गिरिधर माधव,शृङ्गारयुतश्रीतनुः
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
गिरिधर माधव,शृङ्गारयुतश्रीतनुः
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
देवदेव हे,देवदेव हे ---- (००)
तिरुदण्डेलस्वामिनो येन धनुस्त्रोटितम्
भुजगशेषफणतासु वै विराजितः
तिरुदण्डेलस्वामिनो येन धनुस्त्रोटितम्
भुजगशेषफणतासु वै विराजितः
मधुकैटभनाशक सखे सत्यशोभन
मधुकैटभनाशक सखे सत्यशोभन
गोरक्षकगोपालः रक्ष राधिकाधीशः
गोरक्षकगोपालः रक्ष राधिकाधीशः
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
गिरिधर माधव,शृङ्गारयुतश्रीतनुः
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
देवदेव हे,देवदेव हे ---- (०१)
शान्तिदः दैवदेवः गरुडवाही ह
अदितेः भूषणानि त्वत्कृतानि आः
शान्तिदः दैवदेवः गरुडवाही ह
अदितेः भूषणानि त्वत्कृतानि आः
प्रकमते तेजःपुञ्जः सूर्यसन्निभः
प्रकमते तेजःपुञ्जः सूर्यसन्निभः
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
गिरिधर माधव,शृङ्गारयुतश्रीतनुः
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
देवदेव हे,देवदेव हे ---- (०२)
अतनुकामकार्मुकं येन भञ्जितम्
अञ्जनाद्रिस्थानके तेन रञ्जितम्
अतनुकामकार्मुकं येन भञ्जितम्
अञ्जनाद्रिस्थानके तेन रञ्जितम्
पृथिवी-व्योम-तेजसि सोऽपि राजते
पृथिवी-व्योम-तेजसि सोऽपि राजते
गरुडतनकासारी श्रीधरासरः
गरुडतनकासारी श्रीधरासरः
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
गिरिधर माधव,शृङ्गारयुतश्रीतनुः
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
गिरिधर माधव,शृङ्गारयुतश्रीतनुः
शिवशीतलश्रेष्ठको देवदेव हे
देवदेव हे,देवदेव हे ---- (०२)

रचयिता -
डा.रुरुकुमारमहापात्रः(अध्यापकः)
राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः,तिरुपतिः

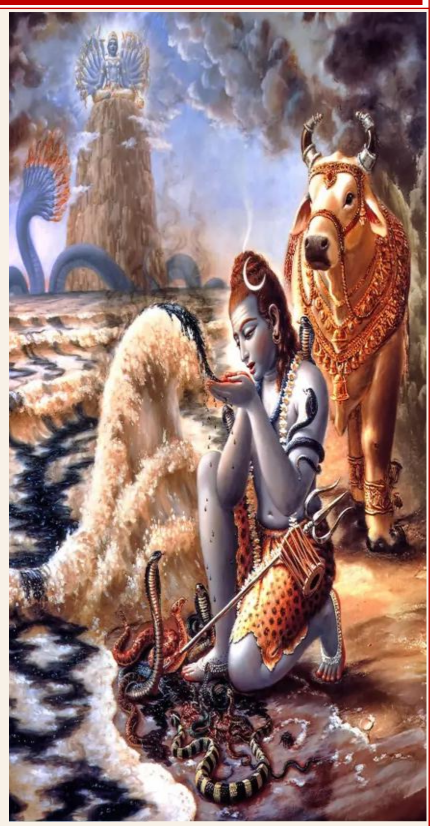

तस्य सर्वकारः जीवनस्य सुगमतां वर्धयितुं प्रतिबद्धः अस्ति- प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी

हिमसंस्कृतवार्ताः - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अवदत् यत् तस्य सर्वकारः जीवनस्य सुगमतां वर्धयितुं प्रतिबद्धः अस्ति, आगामिषु कालेषु च परिष्कारस्य मार्गः इतोऽपि उत्साहेन प्रवर्तते। सामाजिकान्तर्जालीये पटले' माय गोव-इण्डिया' इत्यत्र एकं लेख विनिमयी-कुर्वन्, श्रीमोदिना उक्तं यत् पञ्चविंशत्यधिक-द्विसहस्रतमवर्षः कथं शासनक्षेत्रे स्पष्टपरिवर्तनस्य प्रतीकः अस्ति, यस्मिन् परिष्कारः परिणामेषु केन्द्रितः अस्ति, न तु जटिलतायाम्। सः अधोरेखितवान् यत् सरल-कर-विधिः, द्रुततर-विवाद-निवारणं, आधुनिक-श्रम-संहिता, अपराधमुक्त-अनुपालनेन नागरिकेभ्यः व्यवसायेभ्यः च समाह्वानानि न्यूनीकृतानि। प्रधानमन्त्री अवदत् यत् तस्य सर्वकारस्य विश्वासः, पूर्वानुमेयता, दीर्घकालिकवृद्धिः च महत्त्वपूर्णाः सन्ति इति, सम्यक् परिकल्पिता नीतिः निश्शब्दतया दैनन्दिनजीवनं कथं परिष्कारयितुं शक्नोति इति दर्शयति।